

kameleon

*Museumcultuur Strombeek/Gent
voor kinderen en gezinnen.*

ART ECO (DEEL 1- Attitudes)

van 9 januari tot 12 februari 2015

Ben je een denker, ben je een doener, ben je een ontdekker, ben je een... *kameleon*?

In dit boekje voor kinderen en gezinnen (en andere bezoekers die het willen inkijken) vind je **vragen, opdrachten en weetjes** die je kunt gebruiken tijdens je tentoonstellingsbezoek. Op die manier kom je meer te weten over de kunstwerken, de kunstenaars en de tentoonstelling **'Art Eco'**.

Je bent niet verplicht om bij al de **kunstwerken** in dit boekje stil te staan. Je mag zelf beslissen welke werken je wel of niet goed bekijkt; en wat je uit dit boekje gebruikt.

In de tentoonstelling **blijf** je best zo veel mogelijk **bij elkaar**. Want het is veel gezelliger als je samen naar de kunstwerken kunt kijken, ze samen kunt ontdekken, er samen over kunt praten, fantaseren, nadenken en vertellen.

Tijdens de openingsuren van het onthaal kan je schrijf-, teken- en ander **materiaal** ontlenen om de opdrachten bij de kunstwerken uit te voeren.

In dit boekje vind je aangeduide plaatsen waar je schrijf-, teken- of andere opdrachten kunt maken.

Heb je te weinig plaats of wil je bij al de vragen antwoorden schrijven? In, rond en tussen de tekst kun je ook schrijven.

Veel plezier!

Heb je niets geschreven en heb je dit boekje na je bezoek niet meer nodig? Leg het dan terug op de plaats waar je het hebt genomen! Dat is goed voor het milieu!

Denk je eraan om al het materiaal weer netjes op te ruimen en terug te brengen als je ermee klaar bent?

Zie jij waarover de tentoonstelling gaat?

Heb jij een dikke trui aan vandaag?

De radiator wat lager zetten, een dikke trui aantrekken, het licht achter je uitdoen, elektriciteit opwekken met bijvoorbeeld een citroen ...

Kun je daar kunst en kunstwerken over maken?

De tentoonstelling bestaat uit drie delen.

De makers hebben er de naam **'Art Eco'** aan gegeven.

Zo betekent **'Art'** in het Nederlands **'kunst'** en is **'eco'** de afkorting van **'ecologie'**, wat klimaat of milieu betekent.

Als je de tentoonstelling bezoekt dan kom je grote en kleine kunstwerken tegen over de natuur en de omgeving waarin mensen, dieren en planten leven. Misschien weet je dat niet alleen deze kunstenaars maar eigenlijk iedereen op de wereld zich op een of andere manier bezighoudt met het thema van de tentoonstelling: ecologie. De ene doet het zus, de andere doet het zo. De ene spant zich hard in, de andere al wat minder.

En jij? Doe jij je best?

Probeer jij zorg te dragen voor de omgeving, het klimaat en het milieu?

Lois Weinberger / 'Brandenburger Tor, Berlin'

Moet je onkruid eigenlijk wel water geven?

Als de zwart-wit foto een kleurenfoto zou zijn, zou je hem dan mooier vinden? Omdat je dan kunt zien dat de lucht blauw is, de planten groen zijn, de gieter... Tja?!

Welke kleur zou de gieter in werkelijkheid hebben?
Gieters kunnen zowat alle kleuren hebben.

De Brandenburger Tor, of stadspoort in de Duitse hoofdstad Berlijn, kun je in de verte op de foto zien.

Toen de kunstenaar het kunstwerk **'Brandenburger Tor, Berlin'** maakte, lag het terrein op de foto er onverzorgd bij. Dat komt omdat het vroeger een stuk niemandsland was tussen twee grenzen waar niemand (ook een tuinman niet) mocht komen.

Maar wat een geluk dat de grens of het stuk niemandsland intussen is verdwenen. Anders kon de kunstenaar nooit dit kunstwerk maken waarop hij water geeft aan wilde planten, terwijl hij daar wat staat te tuinieren.

Vind jij onkruid mooi of eerder vervelend?

Zou jij water geven aan planten waarvan je niet wilt dat ze groeien?

Lois Weinberger is graag buiten. Hij houdt van de stad en van de natuur.

Een beetje wild, een beetje ruig, hoe een landschap eruit ziet maakt de kunstenaar niet zoveel uit.

Hij maakt evengoed kunstwerken (foto's, tekeningen, beelden en andere documenten) over een bijzonder landschap als over een gevonden of zelfgemaakt stukje natuur. Die hij bedenkt voor tentoonstellingen binnen in het museum maar soms voor ook buiten.

Want elk plekje is een goed plekje om een kunstwerk te maken zegt de kunstenaar.

Denk jij echt dat je op elk plekje kunstwerken kunt maken?

Geloof jij dat?

Zou jij graag meer bloemen, kruiden of groenten zien op een ongebruikte of verwilderde plaats in je tuin of in de tuin van je oma, opa, tante, nonkel ofwel in je school?

In de materiaaldoos die je aan het onthaal kunt ontlenuen vind je een recept waarmee je thuis zelf zaadbommen kunt maken die je eender waar kunt achterlaten.

Ben je benieuwd? Wil je weten wat de Duitse kunstenaar nog maakt?

Niet alleen tijdens het eerste deel van de tentoonstelling kom je een kunstwerk van Lois Weinberger tegen. Later, tijdens het tweede en derde deel zal hij ook werken tonen.

Daarvoor moet je dan wel een keertje terugkomen. Wil je weten wanneer? Op www.costrombeek.be vind je al de informatie.

(In S.M.A.K. van 17 januari tot 21 maart kom je ook werken tegen van de kunstenaar. Kijk hiervoor op: www.smak.be)

Gras groeit toch buiten in plaats van binnen?

Het kunstwerk **'Grass Grows'** wat in het Nederlands **'Gras Groeit'** betekent, zie je iedere dag een klein beetje veranderen. Omdat het gras steeds hoger en hoger en hoger groeit. Als het tenminste voldoende water, lucht en licht krijgt.

Zoals je merkt werd alles tip top geregeld. Water krijgt het gras van het personeel dat hier werkt. Lucht is er genoeg in de tentoonstelling. Licht krijgt het van de verlichting binnen, en het daglicht dat door het raam schijnt.

Wat een verwennerij! Wat een meevaller! De grassprietten van het kunstwerk zouden er zowaar een buiging van maken. Wat ook echt gebeurt. Planten groeien nu eenmaal naar het licht.

Kijk maar naar het gras het dichtst bij het raam. Als het buiten klaar is, keert het zich naar het daglicht.

Wist je dat bananen krom zijn omdat ook zij naar het licht toe groeien?

Wist jij dat een heuvel van aarde waarop gras groeit een kunstwerk kon zijn? En hoe bedenk je eigenlijk zo een kunstwerk?

Hans Haacke heeft meer kunstwerken gemaakt met gras, water, lucht en licht.

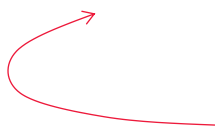
Je zou kunnen zeggen dat hij niet alleen een kunstenaar is, maar ook een soort onderzoeker. Omdat hij wil nagaan hoe dingen werken. Of in dit geval groeien. Weet jij wat hij met het werk **'Grass Grows'** wil laten zien?

Na een tentoonstelling worden kunstwerken steeds opgeruimd. Weet jij wat er met het kunstwerk van de Duitse kunstenaar zal gebeuren als de tentoonstelling is afgelopen?

Bergen ze het op in een bak?

Verhuizen ze het gewoon naar een andere plaats?

Stel je voor, ... wat zou er gebeuren als het kunstwerk hier weken, maanden, jaren of eeuwen zou blijven staan? Zou je daar een tekening over kunnen maken?

Schrijf je bij je tekening ook een denkbeeldige datum?

Waarom bedenken sommige kunstenaars grappige kunstwerken?

Bakkebaard, sikkenbaard, ^{prikkel}~~cactus~~baard, stoppelbaard ...
Zou jij later graag een baard willen hebben?

Heeft je papa (of opa) er een. Kun je die baard bij hem goed zien? Zou je er even aan mogen komen om te weten hoe die voelt?

Want baarden kunnen soms knap vervelend zijn. Dat geldt niet alleen voor heren, maar ook voor dames en kinderen.

Misschien kon je dat al wel eens ondervinden. Toen je een kriebelende of schurende zoen van bijvoorbeeld je papa of opa kreeg 's morgens vroeg of 's avonds laat. Want dan hebben mannen meestal een ^{prikkel}~~cactus~~baard.

De Nederlandse kunstenaar **Ger van Elk** had veel verbeelding en hield wel van een grapje. Kijk maar naar het filmpje.

in het Nederlands 'De Goed Gesekoren Cactus.'

Moet jij hard om het kunstwerk: **'The Well Shaven Cactus'** lachen?

Omdat je een cactus toch niet scheert? Je geeft een plant toch geen zoen?

Hou jij van grapjes of wat gekheid? Durf jij de gekke cactus die aan het onthaal staat aan te raken? Wat prikt het meest? De baard van je papa of de cactus?

Maken de kleuren je vrolijk of eerder bang?

Een zwart licht of black light geeft een beetje paars licht.

Achter het gordijn met zwarte linten ontdek je een kunstwerk in fel groen en fel oranje. Het werk **'Your Portrait - May'** is gemaakt met fluorescerende verf. Een zwart licht zorgt dat de kleuren weerkaatsen in het donker.

Je ziet een parasol en twee strandstoelen die je wel eens ziet of zelf gebruikt tijdens bijvoorbeeld een vakantie of vrije dag aan zee. Wat heerlijk!

Meer heb je niet nodig om even weg te dromen met je ogen toe.

Probeer het eens en sluit je ogen.

Aan wat denk je? Waar droom je van? Wat fantaseer je?

Kun je het aan elkaar vertellen? Wordt het een mooi of wat griezelig verhaal?

Het kunstwerk van de Japanse kunstenaar **Tetsumi Kudo** ziet er op het eerste gezicht heel vrolijk uit. Maar eigenlijk is het dat niet.

Zie je die blote voeten? Zag je de lange kousen daar?

Als je het kunstwerk wat beter bekijkt zijn het groen en het oranje niet langer zo een vrolijke kleuren meer. Het wordt een soort giftige kleur.

Brr, wat griezelig! Wat is er precies gebeurd met de twee mensen in de stoel?

Het kunstwerk gaat over milieuvervuiling. Gelukkig is het tafereel niet echt.

Maria Ikonomopoulou / 'Growing Care' - 'Wallpapers'

Wie heeft die plant daar zo gezet? Wie heeft de weg daar zo versperd?

Maria Ikonomopoulou houdt van stukjes natuur die ze tegenkomt tijdens wandelingen in de stad. Omdat ze iets vertellen over de mensen die daar wonen.

De foto's zijn in Griekenland gemaakt. Het is het geboorteland van de kunstenaar.

Grieken hebben een bijzondere gewoonte. Met hun planten en plantenbakken eisen ze plaatsen op.

In het wilde weg, zonder iets te vragen of zonder rekening te houden met andere mensen versieren ze hun huizen, bakken ze een stuk van een stoep af, een hoek van een straat, een parkeerplaats, een plein of een ingang.

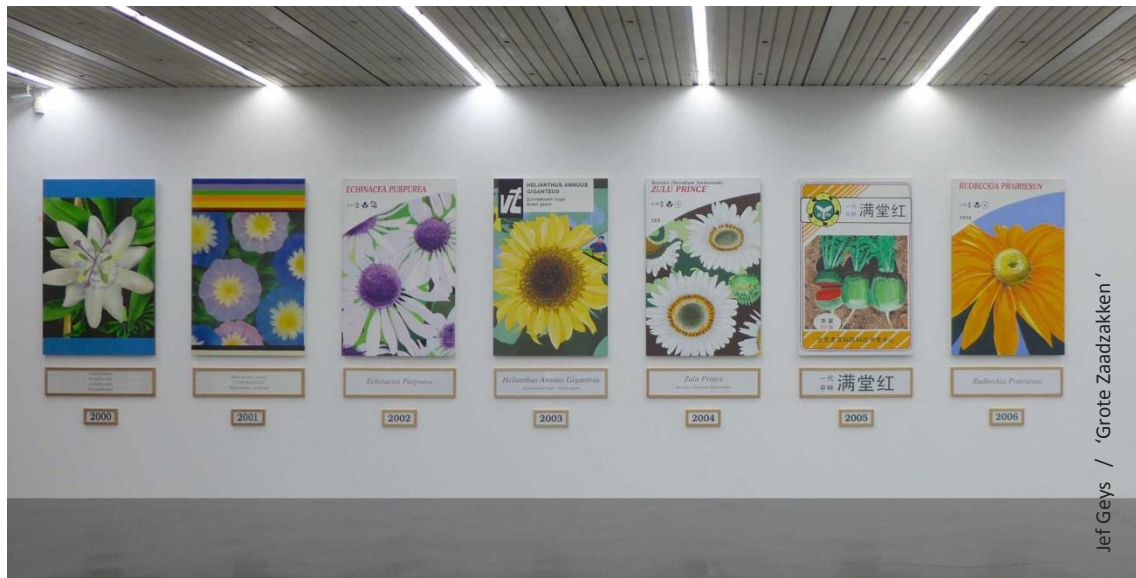
Zie je dat? De auto onder het deken staat daar niet volgens de regels geparkeerd. De planten met daarachter de brommer zijn ook niet fraai.

Want staan ze zo niet in de weg voor voetgangers die verplicht zijn om er omheen te lopen?

Haar moeder stuurt haar regelmatig die kranten op. Zo blijft ze in Nederland, waar ze woont, op de hoogte van het nieuws.

De **'Wallpapers'**, het andere kunstwerk met oude Griekse kranten tegen de muur, is een beetje zoals een droedel, gedachteloos tekenen of krabbelen.

Kun je van deze pagina ook zo een soort kunstwerk maken? Als je wil mag je heel deze bladzijde vol kriebelen met krabbels. Zorg je ook dat je nadien nog een stuk van de foto op deze pagina ziet?

Vind je zeven grote schilderijen
veel of weinig?

Kijk!

De kunstenaar heeft het grote schilderij helemaal links, in het jaar 2000 gemaakt. Het werk daarnaast schilderde hij in 2001, 2002, 2003, en ga zo maar door.

Jef Geys heeft een vreemde eigenschap. Als hij aan iets begint, kan hij moeilijk stoppen. Sinds 1963 (dat is ondertussen al meer dan vijftig jaar) maakt de kunstenaar elk jaar één groot en één klein schilderij van een zakje zaad dat hij gewoon in de winkel koopt. Het ene jaar kiest hij een zakje met zaad van bloemen, een ander jaar misschien van groenten.

Ondertussen heeft hij al heel veel schilderijen van grote en kleine zaadzakken gemaakt.

Tel maar uit als je graag rekent?

$$\begin{array}{r} 2015 \\ -1963 \\ \hline \dots \times 2 = \dots \end{array}$$

Zou de kunstenaar in 2015 al een nieuw schilderij hebben gemaakt?

Als je zaden van planten koopt dan zitten ze in een zakje.

De verpakking is nooit zo groot als de schilderijen die je hier ziet. Maar stel je voor dat het wel zo zou zijn. Hoe zou je dat dan moeten dragen en meenemen naar huis? Kun je het vertellen of voordoen in je fantasie?

Met een citroen kun je toch geen stroom opwekken?

Capri is een Italiaans eiland.

Battery is Engels voor batterij.

Hoe zou het kunstwerk **'Capri Battery'** eruitzien als de kunstenaar geen citroen maar een limoen had gebruikt?

Even vreemd?

Even raadselachtig?

Of weet je het antwoord hierop niet zo goed. Omdat je geen limoen bij je hebt om het te kunnen vergelijken.

Dat is helemaal niet erg want voor de kunstenaar doet het er niet toe.

Een citroen, een limoen of ander stukje fruit. Het is de idee, de gedachte die telt: natuurlijke energie opwekken.

Dat komt goed uit. Want heb je het gelezen of gehoord in het nieuws?

Elektriciteit gebruik je elke dag, maar bij een mogelijk tekort zullen bepaalde gemeenten deze winter de stroom even moeten afsluiten. Alleen als het echt moet.

Joseph Beuys was een Duitse kunstenaar. Niet alleen kunstwerken maken maar ook vragen stellen, praten en discussiëren over hoe we bijvoorbeeld omgaan met energie en warmte vond hij heel belangrijk.

Vinden jij, je mama en papa dat ook belangrijk?

Zeggen je ouders wel eens, doe het licht achter je uit, draai de verwarming een graadje lager als je er niet bent, gebruik een citroen in de plaats van een batterij?

Dat is heel goed voor het milieu en ook voor onze portemonnee.

Kun je met een citroen echt stroom opwekken?

Het boek: 'Elektriciteit' van Alexandra Parsons kun je ontleen in een bibliotheek.

(Doe de proef niet alleen. Doe het samen met een volwassene.)

In het houten kistje waarin het kunstwerk wordt opgeborgen zat alleen de gele gloeilamp, het draagbare stopcontact en een bijbehorend certificaat of bewijs waarop staat dat het kunstwerk echt is.

En de citroen?

Wel, voor de citroen moet je gewoon zelf zorgen.

Leo Copers / 'Zeestuk met vuur'

Kan zoiets in het echt? Kan een stuk zee vuur vatten?

Kon je het geluid van de video tot in de gang horen en wat dacht je?
Vroeg je jezelf af: wat krijgen we nu?

Hier zie je een vreemde combinatie van water en vuur.

Dat is niet ongewoon voor het werk van **Leo Copers**. Hij doet dat immers vaak. Alledaagse voorwerpen of dingen uit de natuur voegt hij op een verrassende manier samen. Waardoor ze een ander soort betekenis krijgen op een poëtische of dichterlijke manier.

Aan wat denk je spontaan als iemand tegen je zegt, water en vuur?

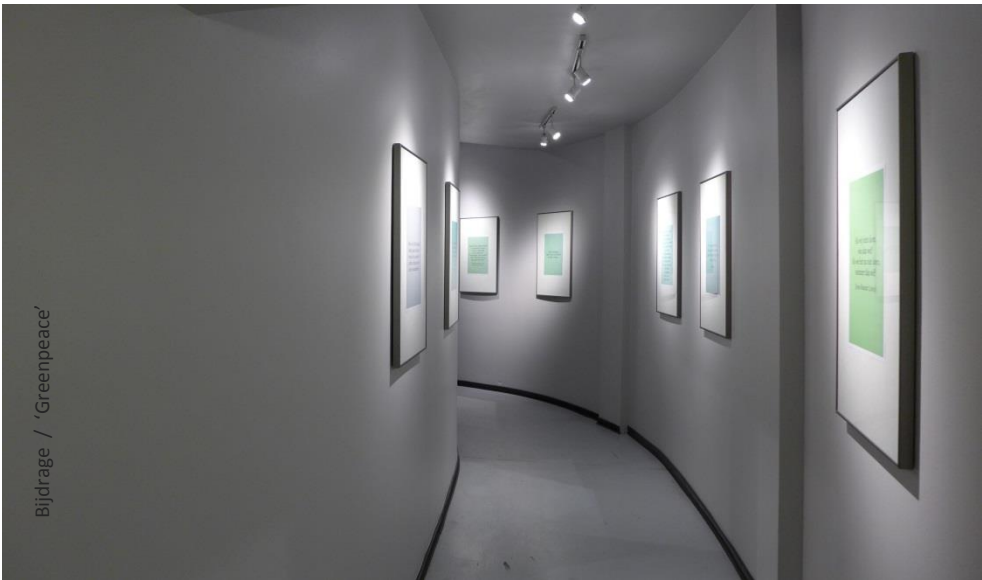
Is dat hetzelfde als wat je hier ziet?

De kunstenaar denkt van niet.

Kun je een mooi gedicht bedenken over wat je op de video **'Zeestuk met vuur'** ziet, wat je erover denkt of hoe je je erbij voelt?

*Wil je jouw gedicht opschrijven?
Op de voorpagina van je boekje heb je plaats.*

(Boven in de tentoonstellingsruimte kon je ook een kunstwerk ontdekken met rook. Wat vond je van de rook en het vreemde geurtje?)

Hangt hier een zin of spreuk die lang in je geheugen zal blijven?

Voor 'Studio-S' moet je de trap recht tegenover de bar naar beneden nemen.

Beneden in de gang op weg naar **'Studio-S'** vind je kaders met spreuken, vragen en waarheden over het klimaat.

Word jij daar vrolijk van?

En is het echt waar, wat je daar allemaal kunt lezen?

Oei! Waar moeten al de dieren, en soms ook mensen, naartoe die in die bossen leven? Heb jij daar een oplossing voor of kun jij daar een goed plan voor bedenken?

Plan A

Plan B

Museumcultuur Strombeek/Gent 2013-2016

is een samenwerking tussen Cultuurcentrum Strombeek en S.M.A.K. Gedurende vier jaar worden er in Cultuurcentrum Strombeek verschillende tentoonstellingen gemaakt met kunstwerken uit de S.M.A.K.-collectie die ongeveer 2000 werken omvat. Daarnaast wordt ook nieuw en ander werk getoond van nationale en internationale kunstenaars van vroeger en nu.

*S.M.A.K. is de afkorting van Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent.

Kinderactiviteiten om aan te kruisen of te noteren in je agenda:

- **Zaterdag 24 januari van 9u30 tot 12u**
Zap-staart-je(1) speelse tentoonstellings-
rondleiding voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
- **Zaterdag 31 januari van 10u tot 10u45**
Gratis Voorleesurtje in de tentoonstellingsruimte
i.s.m. bibliotheek Strombeek
voor kleuters van de 2de en 3de kleuterklas.
- **Zaterdag 31 januari van 11u tot 11u45**
Gratis Voorleesurtje in de tentoonstellingsruimte
i.s.m. bibliotheek Strombeek
voor eerste lezers.

Meer informatie over de activiteiten en over hoe je kunt inschrijven vind je op: www.ccstrombeek.be

Het kinderlogo *kameleon* (Museumcultuur Strombeek/Gent voor kinderen en gezinnen) werd ontworpen door: Studio Luc Derycke

De tentoonstelling 'Art Eco' werd samengesteld door: Luk Lambrecht en Lieze Eneman

De foto's in het boekje werden gemaakt in: Cultuurcentrum Strombeek

De eindredactie gebeurde door: Lieze Eneman

Dit kameleon-boekje werd opgesteld door: Gerda Debuck

Cultuurcentrum Strombeek - Grimbergen / Gemeenteplein zn / 1853 Strombeek-Bever / www.ccstrombeek.be

